

Hoofdstuk XLVII

De Groote Vernedering van Babel

Verzen 1 tot 3

- 1. Daal af en zit, in het stof, gij jonkvrouw, dochter Babels; zit op de aarde, daar is geen troon meer, gij dochter der Chaldeën, want gij zult niet meer genaamd worden de teedere noch de wellustige.**
- 2. Neem den molen en maal meel; ontdek uwe vlechten, ontbloot de enkelen, ontdek de schenkelen, ga door de rivieren.**
- 3. Uwe schaamte zal ontdekt worden, ook zal uwe schande gezien worden; Ik zal wraak nemen, en Ik zal op u niet aanvallen als een mensch.**

Nadat Cyrus als een roofvogel, een adelaar, op Babel is neer gestreken en hare goden als buit heeft weggevoerd, volgt thans de beschrijving van de vernedering van Babel zelf. In stoute persoonsverbeelding wordt ze voorgesteld als eene rijke, weelderige en wellustige jonkvrouw, die als gevangene tot den verachtelijksten slavenstand gedoemd wordt en in elk opzicht als eene Oostersche slavin behandeld wordt. In zijn gewone, plastische wijze van voorstelling roept hij haar toe, dat zij den molen zal nemen om meel te malen. Dit was een zware arbeid, want de molen bestond uit twee groote basaltsteenen, waarvan de onderste steen vast lag met eene pin, die door eene opening in het midden van den bovensten steen stak, zoodat ook deze draaien kon. Het koren werd in de opening rondom de pin gestrooid en viel dan tot op den ondersten steen en werd bij het draaien van den bovensten steen gekneusd. Wegens de zwaarte van dit werk geschiedde het meermalen door twee vrouwen, een gebruik waarop gezinspeeld wordt in Matth.24:41. Dat daartoe twee vrouwen vereischt werden verwondert ons niet, zoo wij bedenken, dat de molensteenen ten tijde van Christus zoo zwaar waren, dat deze door een ezel gedragen moesten worden. Daarom zegt Christus in het Grieksch ook van hem die de kleinen ergerde, dat het hem beter ware, dat een ezelsmolensteen hem om den hals gebonden werd en hij in de diepte der zee verzonken ware. Het malen en water halen was in het Oosten het werk der vrouwen, daarom was het voor de jongelingen des te onteerder, toen zij bij Jeruzalems verwoesting weggehaald waren om te malen, zooals Jeremia klaagt in Klaagl.5: 13. De dubbele rouw van Babel wordt aangeduid in den herhaalden uitroep, dat zij in het stof en op de aarde zal zitten. Zie ook Joz.8:6; Klaagl.3:20; Job 2:12; 10:9; Ps.22:15. Dat steden onder het beeld van een jongedochter voorkwamen hebben we ook elders reeds gezien, 1:8; 37:22; vgl. Klaagl.1:15; Jer.31:21; 46:11. De reden voor dit staande beeld wordt verschillend aangegeven, doch de meest waarschijnlijke is deze dat een stad veelal als wellustig en schoon, heerlijk en begeerlijk werd gedacht en daarom gepast bij een jeugdige schoone kon worden vergeleken. Ontdekt uwe vlechten wijst er op dat haar gelaat en de losse vlechten ontsluit zullen worden, voor eene rijke Oostersche ook een diepe smaad. Zij zal voorts met opgeschort gewaad de rivieren doorwaden en daarbij zullen hare

ontbloote lichaamsdeelen gezien worden door hare veroveraars, die haar in ballingschap wegvoeren en haar zonder eenige verschooning en kieschheid aan de allersmadelijkste vernederingen ten prooi doen zijn. Dit alles zou de wraak des Heeren over haar zijn. De uitdrukking: *Ik zal op u niet aanvallen als een mensch* wordt zeer verschillend vertaald, doch de hoofdgedachte blijft bij al de vertalingen dezelfde: Niemand zal de wraak des Heeren over Babel weren. Hij zal op haar niet aanvallen als een mensch, als Cyrus zelfs, maar als God met onweerstaanbare macht en in Zijne heilige wrake zal Hij geen mensch ontzien. Men neme Babel hier toch niet bloot in historischen zin, maar in hare Apocalyptische beteekenis. De volgende verzen hebben de grootste overeenkomst met de beschrijving van het toekomstige Babel in Openb. 17 en 18.

De Reden van Babel's Vernedering

Verzen 4 tot 6

- 4. Onze Verlossers naam is HEERE der heirscharen, de Heilige Israëls.**
- 5. Zit stilzwijgend en ga in de duisternis, gij dochter der Chaldeën, want gij zult niet meer genoemd worden Koningin der koninkrijken.**
- 6. Ik was op mijn volk zeer toornig, Ik ontheiligde mijne erve, en Ik gaf ze over in uwe hand; doch gij beweest hun geene barmhartigheden, ja zelfs over den oude maaktet gij uw juk zeer zwaar;**

De profeet breekt als de tolk van het gansche verlost volk plotseling uit in blijden jubel over Israëls Goël, Verlosser. Deze heerlijke naam wordt gedurig op Christus toegepast, want op Hem ziet dit woord en niet bloot op Cyrus, tenzij dan in schaduwachtigen, profetischen zin. De lossen in Israël kon personen en erfdeelen vrijkopen. Dit zal ook Christus doen. Hij zet straks de kinderen Israëls en hun land vrij. De Goël moest een aanverwant zijn, dit is ook Christus, die naar Zijne menschheid uit de Joden is. De Goël moest bij machte zijn om te verlossen, hieraan ontbreekt het den Heilige Israëls niet. De Goël moest soms bloedwrake oefenen, Christus zal bloedige wrake op Babel nemen, dat Zijn volk verdrukt heeft. De Goël moest meermalen een losprijs betalen ter vrijkoop van het gevangene, de Heere Jezus heeft Zijn hartebloed als losprijs betaald op Golgotha. Uit deze overwegingen, die met vele andere vermeerderd zouden kunnen worden, blijkt wel dat de naam Goël zeer gepast is voor den Zaligmaker. Volgens 59:20 zal de Goël tot Zion komen in verband met de bekeering van het overblijfsel. In den vorm van een bevel wijst vers 5 nog eens weder op de stomme smart en tegenspoed en treurigheid van Babel. Het stilzwijgen duidt de stomme smart en vertwijfeling aan, terwijl het wandelen in de duisternis de ramspoed aanwijst. In Jesaja's dagen was zij nog de koningin der koninkrijken, doch dit zal ze niet meer zijn.

De barbaarsche mishandeling van Zijn volk Israël, ziet daar de eerste en voornaamste reden van Babel's diepen val. God stemt toe, dat Hijzelf op Zijn volk zeer toornig was, dat Hij Zijn erve ontheiligde en Zijn volk aan Babel had overgegeven. Doch die zware

straf gaf aan Babel geen recht om Zijn volk zoo weergaloos wreed te behandelen. Ps. 137 geeft een goede commentaar op dit woord. De Babyloniërs hebben geen geslacht of eerbiedwaardige grijsheid ontzien. Zelfs over den oude hebben zij hun juk zeer zwaar gemaakt. De gelijkenis van het juk is ontleend aan de lastbeesten, die voortzwoegden onder het juk. De Babyloniërs hebben naar dit woord dus zelfs aan de ouden, wier krachten reeds aftakelden en die reeds onder den last der jaren gebukt gingen, nog zware lasten opgelegd. De Meden en de Perzen hebben nimmer de Joden met zoodanige onmenselijke wreedheid behandeld als de Babyloniërs.

Dit vers geeft een treffend bewijs van de liefde van Jehova tot Israëel zelfs temidden van Zijn toorn. Al gebruikte Hij ook Babel als de roede Zijns toorns voor Zijn schuldig volk, Hij wilde het toch niet onmenselijk behandeld hebben. Jehova was met Israëel getrouwd en nu was het hier evenals met een man en vrouw. Al heeft eene vrouw het ook zoo gortig gemaakt dat haar man zeer toornig op haar is, zoo wil hij nochtans niet hebben dat anderen haar mishandelen. Dan wordt zijne liefde wederom wakker en ontsteekt zijn ijvervuur en verdedigt hij haar tegenover al hare belagers en treft hij dezen met zijn toorn.

Babel's Trots en Zelfvertrouwen

Verzen 7 tot 11

7. en gij zeidet: Ik zal Koningin zijn in eeuwigheid; tot nog toe hebt gij deze dingen niet in uw hart genomen, gij hebt aan het einde daarvan niet gedacht.

8. Nu dan, hoor dit gij weelderige, die zoo zeker woont, die in haar hart zegt: Ik ben het, en niemand meer dan ik; ik zal niet als weduwe zitten noch de berooving van kinderen kennen:

9. doch deze beide dingen zullen u in een oogenblik overkomen, op ééne dag, de berooving van kinderen en weduwschap; volkomenlijk zullen zij u overkomen vanwege de veelheid uwer tooverijen, vanwege de menigte uwer bezweringen.

10. Want gij hebt op uwe boosheid vertrouwd, gij hebt gezegd: Niemand ziet mij; uwe wijsheid en uwe wetenschap heeft u afkeerig gemaakt, en gij hebt in uw hart gezegd: Ik ben het, en niemand meer dan ik.

11. Daarom zal er over u een kwaad komen, gij zult den dageraad daarvan niet weten; en een verderf zal er op u vallen, hetwelk gij niet zult kunnen verzoenen; want daar zal snellijk eene onstuimige verwoesting over u komen, dat gij het niet weten zult.

De zonde van wellustige trots en zelfvertrouwen wordt hier evenals in Openb.18:7 aan Babel ten laste gelegd. De zonde heeft velerlei vormen, kleuren en graden, doch de zelfverheffing wordt door de Schrift steeds voorgesteld als de meest Godonteerende van alle zonden. Waar de zelfzucht, om zoo te zeggen, nog bij de aarde blijft staan om vandaar alles tot zich te trekken, daar bestormt de hoogmoed

den hemel, om God van Zijn troon te rukken, ten einde er zelf in te gaan zitten. Ze is de vrucht der satanische influistering: Gij zult als God zijn. Men zoekt het eigenlijk boosaardig karakter der zonde nimmer in de verdierlijking en de verliederlijking, in zelfverlaging dus, maar in zelfverheffing. De mensch wil niet naar beneden, maar naar omhoog en daarom stoot God hem neder in de diepte der hel. Alleen de wedergeboorte knakt de natuurlijke hoogheid des harten. Doch ook zelfs bij de volgelingen des Heeren openbaart zich meermalen nog een hatelijke hoogheid des harten. Men ziet het aan de discipelen des Heeren. Daarom wees hun de Heiland gedurig op zelfverloochening en zelfvernederings; en alsof Zijne woorden nog niet genoeg waren heeft Hij aan het einde van Zijn loopbaan Zijn discipelen een exempel gesteld in de voetwassching, die ze in de geestelijke beteekenis hadden na te volgen. Hiermede gaf Hij ze de les der diepste zelfvernederings. Doch de historische Kerk heeft deze les van Christus ten zeerste vergeten. Onder de bisschoppen was er, zoodra de vervolgingen beëindigd waren, de grootste naijver en twist over de vraag wie de meeste zoude zijn, juist zooals vroeger in den kleinen kring der discipelen. De een voor den ander wilde de grootste zijn en niemand wilde buigen voor den ander, totdat na enkele eeuwen de Paus in Rome zetelde als het zichtbaar hoofd der Kerk op aarde en dus als de eerste en de meeste in den kring der discipelen. Daardoor is toen de bruid van Christus hoer geworden, ontrouw en zeer vuil. Ze moest verlangend hebben uitgezien naar Zijne wederkomst, doch ze heeft getracht om het hier op aarde heel aangenaam in te richten en het buiten Hem te stellen. Als eene hoer is ze niet bloot gevallen, maar in haren afval welbewust en wellustig blijven voortwandelen, niet haren Bruidegom, maar vele vreemde mannen beminnende en al de koningen der aarde nahoereerende. In hare zelfvergenoegdheid en lichtzinnige zelfmisleiding zegt ze: Ik zal koningin zijn. Koninklijke rijkdom, macht en eer kent ze zich toe en wel tot in eeuwigheid. Eene koningin moet regeeren en daar was het ook de Kerk al vroeg om te doen. Ze plaatste al heel spoedig het kruis op den toren in plaats van op de schouders. Bij alle kruisvereering haatte ze het kruis in geestelijken zin en greep ze naar de kroon der wereld. Met kostelijke ironie zegt God: Gij hebt aan het einde daarvan niet gedacht. Het einde van den weg voor het oog te hebben is altoos wijs, doch het is de dwaasheid gekroond om niet op het einde te letten en de goddelijke dingen niet in het hart op te nemen. Het is een veelzeggende teekening als er van de weelderige en valschelijk verzekerde Babylonische gezegd wordt, dat zij de goddelijke dingen niet in haar hart opnam en anderzijds wel in haar hart zeide: *Ik ben het, en niemand meer dan ik; ik zal geen weduwe zitten, noch de berooving van kinderen kennen*. Haar hart was afkeerig en daarom dacht en deed ze verkeerd. Eene weduwe is haar steun kwijt en is in de Schrift deswege het staande beeld van weerloosheid, armoede en eenzaamheid. Van daar ook, dat de Heere, Die Zich bij voorkeur inlaat met het zwakke, het tot eene roepende zonde acht om de weduwen te verdrukken. Welnu, het historisch en het toekomstige Babel willen niet zwak, arm en eenzaam zijn. Zij roemen beide in hun man en kinderen. Ter opheldering van dit beeld zij nog gezegd, dat in de taal der Schrift een Rijk *weduwe* wordt genoemd, wanneer het zijn koning, *kinderlooze* als het zijn bewoners verliest.

Als antwoord op hare trotsche snorkerij zegt God, dat beide weduwschap en kinderloosheid Babel plotseling op één dag zullen overkomen. Dit is aanvankelijk

reeds nauwkeurig vervuld zoals wij in Dan.5:30 vinden opgeteekend. Als zonden, en dus redenen van Babels val, worden nog genoemd: (a) tooverijen en bezweringen, twee woorden die niet bloot de bijgeloovigheid aanduiden, maar wijzen op duivelskunsstenarijen en ons herinneren aan de zwarte kunst en het Spiritisme onzer dagen; (b) het vertrouwen op boosheid, waarmede vermoedelijk op de arglistige politiek en diplomatiek van Babel gedoeld wordt; (c) Niemand ziet mij, heeft zij gezegd. Hiermede wordt hare gewetenloosheid geteekend. Ze achtte, dat niemand haar in hare heillooze staatkunde kon narekenen of tot verantwoording roepen; (d) hare wijsheid en wetenschap hebben haar verleid en afvallig gemaakt. Dit doet ons denken aan het woord van Paulus, dat namelijk de wereld God niet heeft gekend door de wijsheid, I Cor.1:21. Nebukadnezar en Belsazar waren helaas de eenigsten niet, die daarop vertrouwd hebben en daarmede beschaamd zijn uitgekomen. Wij kunnen ook thans veilig boven de meeste schooldeuren plaatsen: Uwe wijsheid en uwe wetenschap heeft u afkeerig gemaakt. Deze zijn zekerlijk twee groote machten, doch buiten Christus vreeselijke en verleidende machten; (e) eindelijk wordt nogmaals gewezen op de zelfvergoding van Babel. Men zal zich herinneren, dat de woorden: Ik ben het en niemand meer dan ik dezelfde zijn die Jehova meermalen van Zichzelf gebruikt heeft.

Om al de genoemde gruwelen wordt in vers 11 Babel's ondergang nogmaals aangekondigd als geheel onverwachts, onvoorziens, onherroepelijk en volkomen.

De Wijzen van Babel Bespot

Verzen 12 tot 15

12. Sta nu met uwe bezweringen en met de veelheid uwer tooverijen, waarin gij gearbeid hebt van uwe jeugd af: of gij misschien voordeel kondet doen, of gij misschien u kondet sterken.

13. Gij zijt moede geworden in de veelheid uwer raadslagen: laat nu opstaan die den hemel waarnemen, die in de sterren kijken, die naar de nieuwe manen voorzeggen, en laat ze u verlossen van de dingen die over u komen zullen:

14. zie, zij zullen zijn als stoppelen, het vuur zal ze verbranden, zij zullen zichzelf niet kunnen rukken uit de macht der vlam; het zal geen kool zijn om zich bij te warmen, geen vuur om daarvoor neder te zitten.

15. Alzoo zullen ze u zijn met welke gij gearbeid hebt, uwe handelaars van uwe jeugd aan; elk zal zijns wegs dwalen, niemand zal u verlossen.

Geen volk was zoo bijgeloovig als de Babyloniërs. Men behoeft slechts het boek van Daniël te lezen om te zien, dat het land vervuld was met allerlei wichelaars en droomuitleggers. Nu roept de profeet den drom der wereldwijzen op om te voorschijn te komen met zijne kunsten van wichelarij en tooverij. Hij daagt ze uit om alle wijzen samen te roepen en alle wijsheidskunsten samen te rapen en geen middel onbepoofd te laten om Babel van haren ondergang te redden. Kennelijk slaat deze beschrijving terug op het laatste deel van vers 3, waar God reeds verzekerde, dat

niemand Hem in Zijn wraak over Babel zou kunnen weerstaan. Dat die trotsche wijzen het nu dan eens probeeren! Hij daagt ze er toe uit. Spottend roept de profeet uit, dat het hun wellicht mocht gelukken. De verdwazing der wereldwijsheid verdient niets anders dan bespotting. Hij stelt ze voor, die wereldwijzen, als uitgeput van hunne raadgevingen en voorspellingen, weshalve het noodig is dat een andere klasse van wijzen het werk ter hand neemt. God had hun voorzegd, dat de stad eensklaps overvallen en verwoest zou worden; nu moesten zij dan maar gaan waarnemen in den hemel en in de sterren en door de nieuwe manen, wanneer dit zou geschieden, ten einde door tijdige voorzorgsmaatregelen de bedreigde verwoesting der stad te voorkomen.

Doch wel verre van door middel hunner voorspellingen de stad een redmiddel aan de hand te doen, zullen ze zichzelf niet kunnen rukken uit de macht der vlam. Zij zullen zelf worden als stoppels of kaf, als het vuur van Gods toorn hen in brand zet. En ironisch worden ze vergeleken bij een vuurtje, dat volstrekt geen warmte van zich af geeft en niet genoeg is om er zich bij te verwarmen. Kaf of stoppelen zijn pover voedsel voor vuur en geven geene warmte. Zelfs in het vuur zijn ze dus volslagen nutteloos als brandstof. Dus vatten Calvijn en anderen het laatste deel van vers 14 op; doch het komt ons beter voor om hier in den ironischen stijl van Jesaja de puntige en pikante figuur der verkleining of der ontkenning aan te nemen en dat hij in zijne verpletterende ironie juist het tegenovergestelde bedoelt van hetgeen hij zegt. De bedoeling is dan dat de verbranding van al die wijze heeren van Babel geen klein knettervuurtje op een haard zal zijn, waarbij men zich verwarmt, maar eene ongebundene vuurzee, die allen verslindt, die het zouden wagen in hare nabijheid te komen. Niet alleen kunnen de wijzen Babel niet redden, maar ook hare handelslieden niet met wie ze van hare jeugd af aan handel heeft gedreven. Deze worden voorgesteld in het laatste vers als dezulken die hulpeloos ronddolen. Men vergelijk hiermede de beschrijving in Openb.18:11-23. Dit laatste vers is weder een bewijs te meer, dat we het begrip Babel niet bloot in zijne historische, maar ook tevens in zijne Apocalyptische beteekenis hebben te nemen, iets wat maar zeer weinige uitleggers nog hebben gedaan.